

קרא:

מלכות אלהים

מלכות אלהים

מלכות אלהים... מלכות אלהים... מלכות אלהים...

מלכות אלהים... מלכות אלהים... מלכות אלהים...

מלכות אלהים... מלכות אלהים... מלכות אלהים...

מלכות אלהים... מלכות אלהים... מלכות אלהים...

מלכות אלהים... מלכות אלהים... מלכות אלהים...

מלכות אלהים... מלכות אלהים... מלכות אלהים...

כל הבשר פרק שמיני חולין

כל הבשר פרק שמיני חולין

כל הבשר פרק שמיני חולין

כל הבשר פרק שמיני חולין

כל הבשר פרק שמיני חולין

כל הבשר פרק שמיני חולין

כל הבשר פרק שמיני חולין

כל הבשר פרק שמיני חולין

מסכת השם

מסכת השם

מסכת השם

מסכת השם

מסכת השם

מסכת השם

מסכת השם

מסכת השם

מסכת השם

מסכת השם

מסכת השם

מסכת השם

מסכת השם

מסכת השם

מסכת השם

מסכת השם

כל הבשר פרק שמיני חולין

כל הבשר פרק שמיני חולין

כל הבשר פרק שמיני חולין

כל הבשר פרק שמיני חולין

כל הבשר פרק שמיני חולין

כל הבשר פרק שמיני חולין

כל הבשר פרק שמיני חולין

כל הבשר פרק שמיני חולין

קרבן

קרבן

קרבן

קרבן

קרבן

קרבן

קרבן

קרבן

קרבן

קרבן

קרבן

קרבן

קרבן

קרבן

קרבן

קרבן

2

קרבן

קרבן

קרבן

קרבן

קרבן

קרבן

קרבן

מסכת השם... מסכת השם... מסכת השם...

שפתי בהן יורה דעה עב הלכות מליחה מורי זדה

באר הגולה (הענינים והכ גמנס מצד פן הע"ן הע"ג עולו והמק"ן בעד הע"מ עין ס"ן):

גליון מהרש"א יא וצ"ל עוד דגם בלא הע"ר ר"ל ביש עוד צד להק"ל חשבת עבודת הגרשוני סוף סימן כ"ט: יב וראש ודרגלים ההתנתו"פ. ואם חסר גם הכתוב מה"ר מי"ן מבשר ואין לסמוך עליו ונראה אם יש עוד צד והיות בגון שנתמלא העוף אף שמתמריז שלא לצורך המוליחה. חשבת עבודת הגרשוני סימן כ"ט:

ג"כ וצ"ב בו ששים נגד ה"כא ששפע דאניו נמצע דגם באין העוף ש"ל יהיה בו ששים נגד ה"כב והמורה משער לפינוי והמורה העוף שיש בו ששים שפוי דמי. חשבת עבודת הגרשוני סימן כ"ט. ולהיות או לעני המורה ה"כ גרול מהות ששים נגדו והעוף שלם כשר דהקבלה ש"מ"ג יש בו ששים נגד ה"ה שבו כמ"ש לענין תולעת כפ"י שם בחשבת הע"ל: יד ובענין ששים בקרידה נגד ה"ה העוף. עין ש"ך לעיל סימן כ"ב ס"ק ח"י:

אמר בינה (ו) ובתב הרש"ל פרק פ"ל ה"ב ב"ר. הרש"ל אינו מיידי בביטוי כמו מהר"ל אלא מביטוי כפ"י (כ"כ ב"ר יוסף) ומה שהולק מהחש"ל על הכלבו וכתב ולא הנידא כלל וכל על הא דהכלבו כ"י ר"ל על הא דהכלבו מה"ר השאר שבקרידה אין במילוי ביצים על זה חולק המהרש"ל וסביר ליה כיון דנארס המלוי צ"ר ששים בעוף. נגד המלוי ואם אין בעוף עצמו ששים צ"ר ששים נגד המלוי (ע"י) לכתוב) ועי"ן לקמן בש"ך סימן ע"ג ס"ק כ"ד ובסימן ע"ז ס"ק ה':

ההיות והערות (א) פ"באורה כוננת דהמלוי ג"כ מותר כשמלאוהו בבשר ומ"ש וכל שאמר וכו', היינו כמ"ש אה"כ כשמלאוהו בבצים, ואפשר דכ"ל לא נהירא אלא כמ"ש 'וכל שאמר וכו' (מיס):

טז א"א דנקט דהפוסקים עין משום דאין דרך לצלות כחב וקורב בעיני שגם חס"ו מסכים עם מהרש"ל ומ"ש ס"ק ט'. חסר כ"א הראש והרגלים כפסק הרמ"א והמק"ל כ"י מיני

קמ שפתי בהן יורה דעה עב הלכות מליחה

באר הגולה (הענינים והכ גמנס מצד פן הע"ן הע"ג עולו והמק"ן בעד הע"מ עין ס"ן):

גליון מהרש"א יא וצ"ל עוד דגם בלא הע"ר ר"ל ביש עוד צד להק"ל חשבת עבודת הגרשוני סוף סימן כ"ט: יב וראש ודרגלים ההתנתו"פ. ואם חסר גם הכתוב מה"ר מי"ן מבשר ואין לסמוך עליו ונראה אם יש עוד צד והיות בגון שנתמלא העוף אף שמתמריז שלא לצורך המוליחה. חשבת עבודת הגרשוני סימן כ"ט:

ג"כ וצ"ב בו ששים נגד ה"כא ששפע דאניו נמצע דגם באין העוף ש"ל יהיה בו ששים נגד ה"כב והמורה משער לפינוי והמורה העוף שיש בו ששים שפוי דמי. חשבת עבודת הגרשוני סימן כ"ט. ולהיות או לעני המורה ה"כ גרול מהות ששים נגדו והעוף שלם כשר דהקבלה ש"מ"ג יש בו ששים נגד ה"ה שבו כמ"ש לענין תולעת כפ"י שם בחשבת הע"ל: יד ובענין ששים בקרידה נגד ה"ה העוף. עין ש"ך לעיל סימן כ"ב ס"ק ח"י:

אמר בינה (ו) ובתב הרש"ל פרק פ"ל ה"ב ב"ר. הרש"ל אינו מיידי בביטוי כמו מהר"ל אלא מביטוי כפ"י (כ"כ ב"ר יוסף) ומה שהולק מהחש"ל על הכלבו וכתב ולא הנידא כלל וכל על הא דהכלבו כ"י ר"ל על הא דהכלבו מה"ר השאר שבקרידה אין במילוי ביצים על זה חולק המהרש"ל וסביר ליה כיון דנארס המלוי צ"ר ששים בעוף. נגד המלוי ואם אין בעוף עצמו ששים נגד המלוי (ע"י) לכתוב) ועי"ן לקמן בש"ך סימן ע"ג ס"ק כ"ד ובסימן ע"ז ס"ק ה':

ההיות והערות (א) פ"באורה כוננת דהמלוי ג"כ מותר כשמלאוהו בבשר ומ"ש וכל שאמר וכו', היינו כמ"ש אה"כ כשמלאוהו בבצים, ואפשר דכ"ל לא נהירא אלא כמ"ש 'וכל שאמר וכו' (מיס):

טז א"א דנקט דהפוסקים עין משום דאין דרך לצלות כחב וקורב בעיני שגם חס"ו מסכים עם מהרש"ל ומ"ש ס"ק ט'. חסר כ"א הראש והרגלים כפסק הרמ"א והמק"ל כ"י מיני

קיב

איסור

שער כח דין מיפת חלב על חתיכה

והיתר

ולבשר שנתבשל בדמו שהוא עצמו אסור אפי' באלף אע"פ שלא נאסרו ג"כ מקודם דהתם מאחר שמתחילה ברייתו בליעת האיסור בגופו ולא מבליעת מקום אחר חשוב האיסור דבוק בהן ויש חילוק בין איסור הדבוק לאיסור שנפל על היתר כדאיתא לקמן. וכן ברם שא"צ פשוט לגבי אותה חתיכה עצמה שכבר נתפשט בכולה מיד כשתתחיל להרתח נאסר. אבל חתיכת בשר היתר שבלע חלב ולא נתפשט בכולה ובשעת הבישול שמתפשט בכולה מתפשט ג"כ בכל הקדירה כדאיתא לעיל. ואפילו אם מגביה החתיכה שנפל עליה האיסור אח"כ לבדה לחוץ לגמרי בעור שהיא רותח ואפי' קודם שנודע מנפילת האיסור (ס"א מותרת דהא כבר נתערב האיסור בכל הקרה ולא היה בכולה נ"ט מן האיסור) הואיל וניתחת החתיכה לאוכלה עם שאר התבשיל על כן לא תיאסר עוד מאיסור זה כלל כי הטעם מועט שנשאר בה שהוא פחות מששים

← אינה אוסרת. וז"ל לאיסור הדבוק לחתיכה שאין בה ששים כגון פירי. שנתבשל בו התולע וכבד וחלב בחתיכה ונתבשל עמם שאנו עושין בו כל החתיכה נבלה אפי' אם נתבשלה בין אלף ואפי' אם בודאי ניעור הקדירה בכף או כסה אותה שעלה רתיחת הקדירה בכולה והיתה מכוסה ברוטב פ"א לגמרי כדאמרין פ' גיד הנשה ירך שנתבשל בה גיד הנשה אם יש בה בני"ט הרי זו אסורה. וכתב בא"ז מדקאמר אם יש בה בני"ט משמע שאם יש בה בירך עצמה נ"ט אע"פ שהמים שמתבשל בהן היו מבטלין נ"ט א"ה הירך אסור. וכן הדין בכבד וחלב וכה"ג שדבוק בחתיכה אבל אם הכבד והחלב תלושים בקדירה אז הויא דומיא דטיפת חלב שנפלה על חתיכה ואין צריך ששים אלא נגד האיסור עכ"ל. והטעם מפרש בסמ"ק דמאחר שדבוקה בה האיסור וכן התולע מגופו וכן דג טהור שנמצא במעיו לאחר שנתבשל שרץ או דג טמא ולא היה בדג עצמו ששים נגדו וכל כה"ג חיישינן שמא

פעם אחת נשאר לברו ברוטב בסוף העירוי או שמא הוציאוה פעם אחת ורתחת חוץ לקדירה ונעשית נבלה לפי שלא היה בה באותו פעם ס' נגד האיסור והחזירה ומשנאסר לא הותרה עוד אפילו אם תכנס אח"כ ק' פעמים לרוטב דהא איפשר לסוחטו אסור. ולכן צריך כ"פ ס' נגדה אפילו במאה קדירות אבל בנפילת טפת חלב אותה חתיכת לא נ"צ מעולם מאחר שבעת הנפילה היא מקצתה חוץ הרוטב ובאותו פעם מתפשט האיסור בכל הקדירה כמו שמתפשט בכל החתיכות ולא נשאר בה נ"ט מן האיסור כלל. ומיהו אם נאסרה החתיכה כבר קודם ביאתה לקדירה דינה כדבוק בה האיסור כדאיתא לקמן (מהר"ש) וכ"ש חתיכת איסור חם שנפל מקצת לקדירה שצריך ס' אף נגד מה שחוץ. דציה האיסור פולט ממנה ואי אפשר לעמוד על שיעורו מק"ו מטיפ' חלב דאמר' דמפעפע בכולו אע"פ שבלעו ממקום אחר ולקולא ומתירין אף מה שחוץ לקדירה מכ"ש הכא שהציר מגופו ולחומרא. ואפילו אם היה איסור החתיכה רק ע"י בליעה מידי דהוי טפת חלב שנפל על חתיכת בשר שחוץ לקדירה דאמר' ביה שמתפשט מיד בכל הקדירה ואפילו לקולא ול"ד לכף מתכת ושאר כלים הנאסרים דא"צ לבטלן כולן. דיש חילוק בין דבר מאכל לכלי והיינו מטעמא דלעיל דע"י הרוטב פולט שפיר מתחילה לחתיכה אפי' איסור הבלוע ותתאי גבר ומרתחו וה"ה כשהחתיכת האיסור צוננת מק"ו מבי' חתיכות יכישו דלקמן דאמר' ב"י תתאי גבר ואוסרת כולו וכ"ש הכא שמבלעת ומפליט יותר ע"י הרוטב ורתחת. ודווקא דבר אכילה אבל כלי שנאסר מבליעת איסור ונפל מקצתה בתוך היורה א"צ לבטל כ"א אוחו המקצת לבד כדאי' לקמן בתשו' הוראות ביטל:

איסור

שער כט דין תתאי גבר

והיתר

קיב

אלא מונחת רק על חתיכה אחר' שמקצתה תוך הרוטב אז אין החתיכה שאצלה מסייע לבטלה כמו בבישול דאע"פ ששניה' חמות דאין כאן רוטב המוליך הטעם מחתיכה לחתיכה עכ"ל ואם נפלה אז לרוטב צריך ס' נגד כולה להתי' שאר התבשיל אבל היא עצמה שני"צ קודם לכן נשארה באיסורה לעולם. דהא אפשר לסוחטו אסור ומיהו החתיכה שתחתיה צריכה קליפה במקרי נגיעתה מאחר שמונחת זו ע"ג זו כדאיתא לעיל:

ה וכתב בא"ז (הג"ה) כשמבטל חתיכת האיסור או צריך ג"כ לבטל העצמות שתוך הבשר כמו הבשר עצמו דהעצמות כבשר בין לקולא בין לחומרא שצריך לבטלן. כשאר הבשר עצמה ואע"ג דאמרין בתולין אין מלקין על העצמות היינו דווקא לענין מלקות לבד אבל לענין איסור לא דאע"ג דהעצמות היבשות אינם בר אכילה מ"מ הבישול מוציא ליחלוחית והטעם ממנה או מבליע בהן. ל"ב וכי' בי"ד ס"י צ"ט נחמט בשר הנבלה שנפל בקדירה ונכנס בעצמות משערין רק כמו שבא לפנינו דאמרין דגם ההיתר היה יותר ונתמעט בבישול ונכנס בקדירה לפיכך משערין שניהם כמו שבאין לפנינו עכ"ל. וכן כתב הרמב"ם פ"ט דא"מ אפי' ככחל שנתבשל שלם שבודאי מתמעט הרבה בבישול כשפורש תמיד כל החלב ממנה שאפ"ה לא משערים בו אלא כמות שהוא בעת שנתבשל ולא כמות שהיה בעת שנפל לקדירה:

ו וכתב בסמ"ק ובסה"ת אבל מה שבלוע בקדירה אינו מסייע כלל לבטל

הגהות הרמ"א
הדין זה שייך לומר כי נחמט האיסור ונבלע בעצמות אך עיניתו בי"ד שלי ולא מצאתי דין זה, וצ"ע. ול"ז דטעות נפל בספרים ויש להיות ונבלע בקדירה. קלג שם ס"י ו', וסברא הוא וכו'. וא"ל א"כ ג"כ ברוטב שמבטלין האיסור ג"כ ה"י לנו לחוש שמא נחמט האיסור ונעשה רוטב דכל דבר ממש שאנו רואין בהיתר אין אנו מחזיקין בו איסור, ודר"ק.

איסור שנפל בה קלי' וסברא הוא דמה שבלוע בקדירה אינה כולה דהיתריא דהא בלעה גם עתה מזה האיסור שנפל בה כדאמרין בגמ' אטו דהתירה בלע דאיסורא לא בלע כו' עכ"ל אבל בקדירה של איסור ליכא למימר הכי שלא היה צריך לבטל מה שבלוע בקדירה דאינו כולו של איסור לפי שבלע גם עתה מההיתר דמשנבלע בה נאסר גם אותו ההיתר ונחשב כשאר האיסור הבלוע בה כדאיתא לעיל:

כט דין תתאי גבר:

א קיי"ל כשמואל דפ' כ"צ דאמר תתאי גבר (וכ"ל בשערים ס"י כ"ג). וכי' בסמ"ק והילכך ב' חתיכות אחת של איסור ואחת של היתר ששוכבין זו ע"ג זו ורק אחת מהם חם שהיד סולדת בהן אם החם למטה אף ההיתר נאסר כולו ולא סגי ליה בקליפה ולא בנטילת מקום כדאי' בפ' כ"צ צונן לחוץ צונן כ"ע מותר בהרחה חם לחוץ צונן בעי קליפה חם לחוץ חם כולו אסור עכ"ל. וק"ק. והכא שהחם למטה הוי כחם בתוך חם דהעליון מכביר על התחתון ומפליטו והילכך תתאי גבר בין לחמם בין לקרר בין לחומרא בין לקולא. פ"י שנידונין כמו התחתון שאם התחתון חם אפי' שהיתה הכשירה למטה ועליה בשר נבילה צונן אפי' חי ותפל גידונין כרותחין ונאסרה אף הכשירה דלמט' לפי שהעליון מפליט חום התחתון וגם. כח האש עולה תמיד כדאיתא לקמן ונעשו שניהם חמין וה"ל חם בתוך חם וכ"ש אם בשל נבלה רותחת למטה ושחוטת הצוננות עליה דנאסר' דהתחתון א"צ להפליט

הדעות והדעות
 (כל) לראו דוקא לצלות
 וקט דהא דוקא ביטול
 קאי דבגלי אין איסור
 קריבה ולא הוצרכו לחם
 בה שיעור כניל עד כאן
 לשון העשירי
 לעצמי פשוט דהא דלכת
 העשירי ואין דין לצלות
 הבהמה בעיניה ואין
 הבהמה ביעורו לומר
 דהא דבכל עוף יש
 ששים נגד לבו היינו
 דוקא שיש בחיבו גיב
 כל הקרובים לצדן זה
 דהא אינו שאין דרך
 לצלות או לכשל עוף
 שלם עד הקרובים שאין
 אנו צריכים בעוף רק
 לצדן גופו כשהוא שלם
 כמבואר להדיא באריז
 והדאי ומדאי מנין
 בחיבתו וכל הפוסקים
 זכו להפסח והדאי
 לחתיר עוף שנמצא בו
 לב או דליכה בחיבו
 הקרובים. ועוד דודאי
 בחיבה אין בלי קרובים
 הוא ואומדא קליה דיימ
 מששים בלב אלא כחוח
 העשירי שליפתך לא
 כחוח הפוסקים דין זה
 לפי שהיה במצא
 לצלות בהמה שלימה
 וגם הקרובים שלימה
 הלב וכיצא בה
 לחיבו וכל הפוסקים
 כל זה וכל פשוט וברור
 כחוח דבריו ללא כלחוס
 חמודות דן רב עיא
 שהשיג שם על העשירי
 בהו (זכן דהא עב
 משמעות השירי סייס קב
 שחיבו כן) לפי שהיו
 דאין הקרובים בעינו
 לצדן לבישל הלב ושגה
 דהא ובראי לא ייר
 דוקא בחיבו דבריו
 בהו השירי כסיי עיב
 כתב על העשירי חיל
 ומה אעשה שלא עלי
 דרכי משה רבינו כל
 כו דין ופכתו ערב
 כן בשם הדאי וכן הוא
 באריזה כלל טו דין ד
 (הכי משמע רש"י
 והשבת מהר"ם רש"י
 סי תירי ושו"ת מיימון
 ואור) ופסמי ובמרכי
 גבי מעשה בעלה אחר
 שנמלח ותחשב עם הלב
 והשריב ר"י דאם יש

והענין והנהגות על פסמי
 מהו כן כשרים שער אפרים וכו', כל"ל (נגד שמים): ח. אי מפעטע למעלה מן לרועט בעל כשמים כיון שכל הקדירה מלמעלה, ואי מן מפעטע ח"י לא נאסר מה שמוך
 לרועט כלל. דיש להקל מן להקל וכו' להמיר (נגד שמים), ועין משנת עולם: ח. וצמיח לגל מ"ק ד: יס. עיין מצ"י מימון נכ מ"ק יב ועיין אורח חיים ענינה
 כשאל סדר ג. אורח חיים: ט. עיין מצ"י כלא מ"ק יב ומה שזונו לענינים והנהגות: כא. פירוש ק"ף אס מני"י מה כן מני"י אס מני"י דלון מנהג לגלות, ואס מנהג לגלות מה כן
 דלון מני"י הלא נאסרה אומה ממיכה (מיס רבם, נגד שמים): כב. בשמירת שלום מניה ואח"כ לא אסר לה. ומסקנא והנהגת עמיס מניה הא אסר לה ומסקנא. לעי"ש. ועיין
 פסמי מימון טע מ"ק יב: כג. וצמיח בפסמי כלא מ"ק יב, ובפסמי מימון נכ מ"ק יב:

באר ה"ט
 וטעמו דהא דם שבשלו אינו אלא מודבן וה"ל ספיקא דרבנן ואין
 זה דומה למ"ש מטור כסימן ק"ו גבי דגים דחיישינן ליה דשם
 יש איסור לאורייתא והוא הדין כאן בחתיכה בשר הדבדבן בה חלב
 שנתבשר עם שאר חתיכות ושר מקום לחוד שמה וכו' כניל דהא
 חיישינן כמנ בדגים דלקמן: (יג. הדבוק). כתב הש"ך דכל זה
 לענין שאר הדברים שנקדחה אבל הלב עצמו אסור לעולם אפילו
 יש בעוף עצמו ששים נגדו משום דלפעמים הוה מתבשר בחיבו
 ואינו יוצא לחוץ: (יד. לבי). כיון דדרך להוסי' כבהמה הדאש
 וכרעיו וקרובו יש צריך להקיה מן החלב וגיב הנהגה גם הפשיטין
 עורה ע"י מסתמא אין בה ששים נגד הלב עכ"ל הש"ך ועיין
 לקמן סימן ע"ב מודין מלידי בלב או בכבד:

משפחות זרה

מקלין, ולאסור דעוק מומחה הוא, והנה ללא נוסף עליה, ומכל מקום
 יראה למה נעלו העולם הקולות וכו' עולות ולא נשאל כי אס הגוף
 לבדו, דלון להקל כולי האי. ועין מנחת יעקב כלל כ"ז אות ט"ו בשם
 אפי, דמנה"י. מיכן הוקל מעטם דקוצר ממדרי דלון קרי' לבער אלא
 נגד דם הלב לחור, נהיית צמגתן ואין קיימת לן דלקן צמגת בעינו
 נגד כל לני, אס כל מן להקל כמעטלו הנעמים והגרות, ולימה העלה
 דיש להקל ממנה"י. וכן קף שאין צי עמיים בחיבו התבטלה
 יש שמים, והלכות (פסמי) שפכת דכמהה לך דרך לגלות עם הקדירה
 הוא לא דוקא, וכן כמז צמגת יעקב שם אורח חיים (ט"ו) וזהו פשוט:
 כרת צמגת יעקב כלל כ"ז אות י"ז אורח חיים (ט"ו) וזהו פשוט:
 ז"ל, ארווח שזלין צמגתם הניין מן הכותש ומלמסו מן לרועט, ויש לחוש
 להמיר מעטם דמקלם הניין מן הכותש ומלמסו מן לרועט, ויש לחוש
 לעט דמנה"י המצואל כסימן ק"ב סעיף ד' בהג"ה דלון השאל מלמיר,
 הוא הדין כלא מן מה שמוך לרועט מלמיר. וכתב שאין להמיר,
 דלמה כ"י דכל הקדירה מלמיר, כמו שכתב הש"ך שם (מ"ד י"ג),
 ואף אסר שם עמיים מכל על האמירה, הוא הדין דמלמיר. וכל
 הכי אסר שם עמיים מכל על האמירה, הוא הדין דמלמיר. וכל
 וכן עומדת אמרון כפולת למנוח (ד"ו וטעם) כמז ואף שיש להקל מן
 להקל וכו' להמיר. (ולא לומר דמלמיר הכל בששים היינו להמיר
 אף צמחו, מה שאין מן חתיכה מן הכותש ומלמסו דמה שמוך לרועט
 מן מלמיר) עם כל זה יש חתיכה דלמיר לקולא עי"ש. ומסתם לא דעומו
 מה הם האדירים, רק דעם ר"י ורש"י, ומה מה שפסק הט"י כסימן
 י"ט היות דין זה גלרי עיין, ולפי זה יש להמיר גם כמלך שמוך
 לרועט שאסור, ולא היה ממה נפשך י"ו. ומהו אס היינו כמלך וירודעו
 דמירי שכלל היה מן לרועט ממה נפשך הכל מומר, ואי ספק אסור
 כי דרך להמיר, כמו דגים על העופות כפיסוף עי"ש מ"ד סימן טו.
 והנה להט"י. מימון י"ב שפסק כרש"י, אס מומה הלא שמוך הכל מן
 להמיר, ויש שאר כשר שם, ואס לא נגרף מלך האוה שמוך לרועט מן
 האוה, ויש לדון דמנה"י כמו שכתב העומת יעקב. ומה שכתב על
 האמירה, אף לרש"י כמו שכתב העומת יעקב. ומה שכתב על האסור,
 אלא כיון דשאר כשר אסור, נעשה נעלה, ואסור האוה גם כן, ואס
 מומה הלא מן האוה ויש שאר כשר, יראה להמיר אף שכל כשר לרש"י
 גם כן כ"ב: עוד כמז טע"י דלוח שפוסקה עורה יש זה עמיים.
 כמז בעצרת הגרסוני דמירי שיש עוד לך להקל, עיין שם כסימן כ"ט.

שפתי דעת

והכ"י הבנו ב דבאיסור דרבנן לא חיישינן. אמנם בחזרת הטאת
 כלל כ"ה (ד"ו א) ברם הכבד דרבנן, ומליחה דרבנן, אפילו הכי
 משמע הטעם שמה פסם אחת חוץ לרועט, ועיין מה שכתבתי
 כסי"ו סימן צ"ב אות י"ב ובסימן ק"ה (משבי"ט ס"ק כ"ג)
 (י"ג) ואין. עיין ש"ך. ובמנחת יעקב כלל כ"ז אות (ט"ו) [ש"ך]
 דהכי קאמר אין לך בהמה שיהא ודאי ששים נגד לבה, הא אם
 יכולין לשער שיש ששים נגד לבה ודאי שרי, וכן בחתיכה עוף אם
 יכולין לשער שיש ששים נגד הלב שרי. ועיין כוזה ופלוה (סי"ב)

7

שם יבואו. ודב או מודה צדק החולץ ממקום שקבלו עלייה חומרת המחבר וקולתו למקום עלייתו חומרת הרב וקולתו צריך לזהר בוה. ופני חדש לפעמים מחמיר בוה, ועיין ש"ך וזויל לשיטת המחבר וכדומה צד"ך המורה לזהר בוה, ועיין ש"ך וזויל לשיטת המחבר ו' אות כ' בשם רלב"ח [סימן] קכ"א האריך מעין דינים אלו יעיש. וחמאה כ"י עבריים, עיין יר"ד [סימן] קט"ז סעיף ג' במ"ז אות י"ג וי"ד וש"ך [סיף] כ"ט. החילוק שבין הט"ז להלבוש"י. ועיין סימן קט"ז [שם] בט"ז [סיף] ח' וש"ך [סיף] ט"ז [סיף] ז' חמאה של עבריים

ובביתו עבריו צריך ששים ככל איסור דרבנן צריך ששים. ובישולי עבריו ופה עבריים למי שנוהר בו בסילה ברובו. עיין סימן ק"י"ב [שם] בש"ך אות כ"ג, ומשמע רהוא הדין שאין אוסרת כלים בפליטתן כמו

חמאה. ועיין סימן קכ"ז [שם] בט"ז אות ז' וז"ל [חמאה אי אמר - פלוני תקנו - יש מחלוקת. וחמאה שנשלחה ביד עבריים כלא חותם, כשר

דעבר דקיל איסוריה [סיף] שם בשם אוחין, ואפשר אף פת שנשלחה ביד עבריים כדא. גזונא. יש להכשיר דעבר. ועיין סימן שכ"ג [שם]

לענין חלה, ועיין ש"ך שם אות ד' דכלי חרס ניתר בוה בהגלה בשלש פעמים. ובסוף סימן ק"י"ג [שם] כלי שנחבשל בישולי עבריים משמע

דעת המחבר כדעיה א' דצריך הכשר, ובסימן קט"ז [סיף] א' משמע לכאורה דעת "הרב" דבישולי עבריים וחמאה שוין המה, ומכל

מקום אין טורח להכשירו ג' פעמים, ודעבר אין אוסרת התבשיל. אבל שאר איסור דרבנן אוסר עד ששים והכלים אסורים אפילו אינו

בן יומא, ועיין מה שכתבתי לעיל בה באור"ס וכאן אין להאריך בוה:

ז' ומסתברא דפת עבריים ובשולי עבריים חמאה שלהם שנחנכר פחות מרוב ונאסר, ואח"כ נפל להכשיל אהו, אין אומרים בו

חתיכה נעשית נבילה אע"י [בשאר איסורים דרבנן אומרים חתיכה נעשית נבילה ואף איסור דרבנן דרבנן [כדצ"ח] בסיון ע"ב [סיף] ג'

כלב ושאר דוכתי טובא"י, משום להא דבשרי בחלב [ש"ך] סימן קלד סיף ט"ז מברר הר"ן חולין פה ב'. כאלו ששקלו דאין צריך ששים לא

מחלף בכשר בחלב וצאמור:

י"ז. ואגב אוכיר קצת ענין חתיכה נעשית נבילה ואיסור דבוק. לדין דקיימא לן בשאר איסורין חתיכה נעשית נבילה ואיסור דבוק

כמבואר בכמה זוכתין אף בדרבנן. מכל מקום באיסור דבוק יש שני מינים בו, הא דבוק בתולדה, והא אסור אף באיסור דרבנן, שממנה

לבלוע ירוח, משא. חתיכות, ולדין חתיכה נעשית נבילה בשאר איסורין [בסימן צב סעיף ד בהגן צד"ך לשער נגר כל החתיכה שאיסור

דבוק בו, אבל איסור שאין דבוק בו, כמו חתיכת קרעפ"ס מונח בתוך ראש דג שטוח ונתבשל כן, או אם הוא איסור תורה צריך לשער נגר

כל החתיכה, דשמה פעם אחת היה חלף. לרובט ונעשה נבילה [סימן צב ס"ד ובסיף סיף יבן, משא"כ באיסור דרבנן לא היישגין שמא פעם

אחת. חרץ לרובט דלמה נחוש באיסור דרבנן, ואף אותה חתיכה ראוי להחזיק ובהפסד מרובה. אף באיסור תורה יש לצדד בשאר

החתיכות דחתיכה נעשית נבילה [בשאר איסורין]. דרבנן. ועיין גלגול הוא ולא גורע בבסימן ע"ב אות יר"ד ובסיף וש"ך [סיף] ח"י, וסימן

צ"ב אות (צ"ג) [ובן] בט"ז ובפריי שם, ובסימן ק"י בקונטרס והספקות [בשפת דעת אות א בדי"ה אחרון וכדי"ה הגן]. ואם נמצא חתיכה בשר

כס. עיין בט"ז שם סיף ג'.

ל. עיין לעיל באות כה וכו' ועוד.

לא. עיין עוד בסימן טט סעיף ט ובסיף ובשי"ך שם, ועיין בבסימן צ' בס"ז סיף ב ובסימן צ' בס"ז סיף א.

לב. עיין בשפתי דעת שם אות ז' וז"ל.

לג. הגהות הגוני יוסף.

לד. הגני יוסף הגיה לסימן עב בש"ך אות ז. אמנם נראה יותר להשאר סימן עב ולהגיה סימן עג או ז' בש"ך עי"ש. ועיין עוד בסימן עב בשפתי דעת אות ז' בכל שאינו מחובר בתורה עי"ש.

לה. עיין לעיל אות לו.

לו. הגהות הגוני יוסף.

לז. באור"ח סימן. חמו סעיף ט הביא פלוגא בה דעה א' בסתם ולא בטיל ודעה ב' די"ה דבטיל, ועיין ביר"ד סוף סימן קכ' בהגה מביא פלוגא. בהו אי הוה דבר שיש לו מתירין דעה א' בסתם ולא חי דבשל"מ ויש חולקין. ועי"ש בש"ך סיף ז' ובסיף סיף ז' בהגהות חסאת פסק בדעה קמייא ולא חי דבשל"מ. ודלא כים של שלמה עי"ש שם.

לח. באור"ח סימן חמב ט"ז מביא דעת בהו וכאשל אברהם שם כוח און קיי"ל לטעמא ומעמיד דרבנן וכו' עי"ש.

לט. באש"ל אברהם שם, ועיין בפתיחה להלכות פסח סיף ג אות ג באם מועיל יור"ד הנאור לים המלח ומכר חרץ מרמי איסור שבו, באיסור כעין.

מ. עיין בשושנת העמקים כלל די ד"ה עוב י"ש, ובשער הערעבות חלק ב פ"ק ב' די"ה ומד' דברי.

ז"ט. ומצינו למידן. דאיסורין הנהגים כענין יש מהן בטילין שוה

בשוה, חלה לדין בחוץ לארץ לדעת המחבר [ביר"ד] סימן שכ"ג

סעיף א', ועיין שם דעת "הרב". ויש בטילין ברוב, אפילו לח כלה

באינו מינו, כמו פת עבריים ובשולי עבריים וחמאה של עבריים בבסימן

ק"י"ב וקט"ז י"ח, (הא שאר איסור דרבנן צריך ששים) ויש שבטילין

בגוי"ס ט"ח, והוא כמו חל בסיון צד"ח סעיף א' יע"ש. ויש דבטילין

בסי"א, כביצה בסיון פ"ז [סעיף ח] ועיין ש"ך אות ט"ז יע"ש, ובסימן

ט"ו בש"ך אות יר"ד בספק אם היה במקום האוסרו חד בוה [נ"ש]

[במ"ל] ויע"ש, ויש שבטילין בק"א [בסימן] שכ"ג [סיף א] ל"הוב"י

שם חלה במיה, יע"ש. ויש בר"א כערלה [ערלה פי"ב מ"א]. ויש אפילו

באלף לא בטיל, כדברים חשובים [סימן ק' סעיף א], ולטעמא עבידא

[סימן צח סעיף ח בהגן]. וחמץ בפסח שאין בטל אפילו באלף י"ח. וכללא

הוא כל למעלה מששים דרבנן הוא זולת לטעמא שיש בו מחלוקת

אם מן התורה או מדרבנן, עיין ש"ך יר"ד [סימן] צ"ח אות כ"ט ופריי

שם. ומעמיד קיימא לן מדרבנן י"ח, ויש במעמיד חומרת קצת מה שאין

כטעמא וכדומה וכלו [כענין] [בעינין] חשוב. עיין א"י"ח סימן תמ"ב

במ"א אות ט'. ולענין מכירה חרץ מרמי איסור שבו, י"ל במעמיד

הזה כאלו בעין, ואי"ה בפריי (חי"פ) [הלכות פסח] י"ח יבואר זה.

ובכלאי כגדים שנתערב חוט א' פשתן בבגד גדול אפילו באלף לא

בטל משמע מן התורה, שכל אחד מחזק חבירו, עיין ש"ך יר"ד סימן

רצ"ט [סיף] א' ובמקום אחר הארכנו בוה י"ח:

ט"ז. קיי"ל אין מבטלין איסור לכתחלה, ואם בטל אסור במזיד, כבסימן

צ"ט סעיף ה' ביר"ד. ומזהו אי דווקא באיסורי מאבילות או אף

בשאר איסורין, ביר"ד [סימן] רצ"ט [סיף א] משמע לכאורה מביא

מ"ן אחר דמבטלין איסור בשאר איסורין, ועיין ט"ז [סיף] א' כוח

דלא ניהא ליה בחוט ההוא, ולשיטתו באור"ח [סימן] תרכ"ז אות ב'

דסך פסול דווקא קודם י"ט, או דאין שם פסול, ולהג"ח [בסוף הסימן]

ולבוש [סיף] ב' דמצוה לא. גורדין וא"כ נתערב צמר עם פשתים

הרבה אסור להביא מין אחר, וכלבוש בסיון רצ"ט ביר"ד [סיף] א'

חירץ דקודם שעשה חוטיין לית כאן איסור, וצ"ע בוה:

מ"א. לענין מין ואינו מינו כטעמא. צ"ע אם בשר טמאה וטהורה שוה,

ועיין ש"ך [יר"ד] סימן ק"ז [סיף] א' בדיגים טהורים וטמאים

רחוק שיהא שוה, ובפריי ליר"ד [סימן] צ"ח [בשפת דעת אות א] הארכנו

בוה ובפתיחה שם [שער הערעבות חלק ג פ"ק ז']:

מ"ב. אמר החי"ט הכותב רשמתי זה לאנשים עכרכי ולפתחי ערך

ממני כאלו ימצא:

סימיותיו בעודה י"ש פבת התקפ"א פה ק"ק רבוב מחוץ לעיר וחתמותי

שמי יוסף מלמד:

ש"ך

ש"ך

ש"ך

ש"ך

ש"ך

ש"ך

חמה למעלה דאמרינן לקמן אדמוקיר העליון בלע התחתון פורחא מיניה וכן כל דבר המפליט הי"ע מבליע ואם נתנן ביורה רותחת צריך ס' נגד קליפתה והוא עצמה נשאר באיסורה לעולם כדאי לקמן בחשובת הגעלה:

ז ודוקא בשר שהועלה בקערה דליכא דוחקא אבל בשר רותח שהיד ס"ב שנחתך בסכין ש"ח שהוא בן יומו מתשמיש רותח או בסכין של שאר איסורין אגב דוחקא דסכינא בולע בכלו וצריך ס' נגד כל חתיכת הסכין פי' נגד כל הלהב של הסכין במקום שחתך הבשר (מהרי"ש). ול"ד לכלי שני בדבר יבש ליכא דפנות המקורות ומבשל מיהא כל זמן שהיד ס"ב ומפרי הר"ף ול"ד לשוחט בסכין של א"י דאמר רב קולף את בית השחיטה דהתם אפי' למאן דאמר דבית השחיטה חם מ"מ שאר כל הבהמה אינה חם. והסכין ש"ח צריך הגעלה ואם אין ס' הבשר אסור אפי' בהנאה ומיהו בס' נגד חתיכות הסכין סגי וא"צ אף ממה שבתוך הקתא מק"ו מתחייבת כף דמחסר בקדירה רותחת וכל זמן שהיד ס"ב בבשר גידון ככ"ר ובולע ומפליט. ול"ד לכלי שני שאינו מבשל אפי' כשהיד ס"ב דהתם איכא דופני הכלי דמצננין אותה כל שעה ואע"ג דאין כאן גם דופני הכלי ראשון שמהזיק לו החמימות זמן ארוך ואינו מבשל מיבלע מיהא בלע מידי דהוי עירוי שנחשב לחומי ככלי ראשון אע"פ שאין לשם ג"כ דופני הכלי:

ח ודוקא סכין של סעודה שתשמישו לרותח ממש אבל אם חתך רותח בסכין ששחט בו כתב הרמב"ם פי"ז דא"מ ומייתי לה במרדכי פ' כל הבשר שמוחר בדיעבד. אך מ"מ קליפה או נטילת מקום בעי מאחר

הגהות

(א) והבשר הניח מטעם שהסכין לא היה צ"י ומשמישו לזון שנשחט בו מטעם לעת לא משוי ליה הטעם לשחט ואין בו איסור אלא מחמת איסור ענין שעלו

שהוא חם דאי אפשר שלא ידבק עליו איזן ליכלוך. אמנם אם נראה עליו מקודם דם בעין בזה צ"ל שצריך ס' נגד אותו הדם בעין ודוקא שהוא ב"י מתשמיש רותח כדפריש אבל אם אין ב"י מתשמיש רותח אפי' אם נשתמש לצונן בו ביום הבשר מותר בקליפה או בנטילת מקום לכל היתר אפי' אם אין בו ס' נגד מקום חתך הסכין וקיי"ל סתם כלי של ישראל ב"י הן כדאי לעיל (נ"ב ודלא כצהר"ם והי"ד בשם הרי"ף) וכתב ר"ב אמנם הבשר צריך קליפה במקום החתך אפי' אם לא נשתמש בו ביום אפי' לצונן מחמת שמנונית בעין שעל הסכין דבשמנונית בעין אין חילוק בין ב"י לשאינן ב"י ואר"י וכ"כ בסמ"ק וסתם סכין שאינו מקונח בכונה או שלא ניעצה י' פעמים בקרקע יש עליו שמנונית בעין. ונכון לקלוף הבשר כ"פ אפי' אם שניהם צוננים דלענין שמנונית בעין שעל הסכין אין ראוי לחלק גבי קליפה בין רותח לצונן משום דוחקא דסכינא. ומעשה כסכין של חלב שלא היה ב"י מדבר רותח וחחכו בו בשר רותח והיתר ר"י מקורב"ל בעל הסמ"ק הבשר וצוה להגעיל הסכין והיינו מטעם דהוה כתחייבת כף שאינו ב"י שהמאכל מותר ובכלי גזרינן שאין ב"י אטו ב"י ואע"ג דהסכין הוה דבר יבש ואיסורו רק מחמת בלוע מ"מ מתפשט שפיר לבשר כדאיחא לעיל דבכלים אמרינן שפיר שפולט אף בלתי רוטב א):

ט וממנעם דלעיל אסור לתחוב לכתחילה אפילו סכין של בשר בבשר שנמלח בשפוד לראות אם נצלה היטב וכן בכבד וכחל כשעת צלייה משום דלפעמים יש בהן גומות מליאות דם וחלב בכחל והסכין אין לו לפלוט דבר מגופו אמנם בדיעבד נהיג עלמא בדם פליטה ובחלב

איסור

שחיטה להתיר וסומכין על ר"ת והרא"ש יב ומיהו אם חתך תפוח שצלו בו תולע והוא חם שהיד ס"ב אם לא חתך תוך התולע עצמו. אין הסכין צריך הגעלה אלא סגי לו בהרחה צונן והיינו אפי' בתפוח קטן כחצי ביצה דבגדול משיעור זה נוהגין להתיר אף גוף התפוח עצמו מטעם דיש בו ס' כדאי לעיל. ואע"פ שכל התפוח אסור ואם יפול לקדירה צריך ס' נגד כולו ואפי' המאכל והקדירה אסור אפי' בדיעבד דמאחר שאין איסור התפוח מחמת עצמו אע"פ שבכישול עצמו אמרי' שחשוב כדבוק בו האיסור היינו לענין שמה שאצלו אינו מסייע לבטל האיסור מ"מ אינו חשוב איסור מגופו לשום דבר כדאשכחן ג"כ בכבד וכחל ולב שאע"פ שחשוב כדבוק בו איסורו אם נתבשל עמו. מ"מ לא הוי כעבור זה איסורו מגופו וא"כ הוי הכא ג"כ בכל דבר שנאסר ע"י בליעה שאין אסור דבר אחר בלתי רוטב ואין שייך לחלק הכא מטעם דוחקא דסכינא דבתפוח צלוי אין שייך כל כך דוחקא דסכינא שיאסר הסכין בדיעבד ועוד ק"ו הוא מסכין שחתך כבד וכחל ובשר קודם גמר צלייתן שנהגינן בו היתר אליבא דמאן דפריך שם טעמא דדם מישריק שריק כ"ש שאין לאסור הסכין שחבב בכיצה רותחת הנאסרת מדם

י אבל אם חתך (הגה"ה) בשר חם בסכין חלב בן יומא או שחתך אף בסכין של בשר צלי חם שלא נקדרהו מחלב בין קודם גמר צלייתו בין לאחר השפוד והסכין אסור אפי' בדיעבד אם נשתמש בהן במע"ל קודם שיתלכנו"א ולא נחיר הסכין מטעם שכל שאיסור ע"י בליעה אין חוזר ואוסרת דבר אחר בלתי רוטב ובחלב חשוב הכל כחתיכת האסור עד ס' ועוד דאגב דוחקא דסכינא בלע מיהא כדי קליפה:

יא ומחא"י טעמא צריך ללבן השפוד שצלאו בו בשר שלא שהה במליחה או כבד או כחל. ואם של עץ הוא אין לו תקנה ללבנו וצריך לשרפו מיד דלא לייתי לידי תקלה משום דשאיב אליו הדם והחלב כדרך האור ששאיב. ומיהו אם שכת וחזר וצלה בשר ששהה במליחה בשפוד שצלה בו בשר שלא שהה וכבד וכחל. כ' בס' אשר"י סוף פרק כל הבשר שהבשר מותר. וכן כתב הר"י מדורא שנהגו העולם להתירו בדיעבד. והיינו בין שהשפוד הוא של ברזל או של עץ וגם השפוד אם הוא של ברזל אין צריך ליבון עוד אפי' לכתחילה דמסתמא כבר פל"ט מה שיש לו לפלוט:

הגהות

(א) ואפילו אם לא נאסר מחלב הדיבוק אלא רק מצליעת חלב וחלב מפעפע שמי מחסיכה לחסיכה צלמי רוטב

יב ומיהו אם חתך תפוח שצלו בו תולע והוא חם שהיד ס"ב אם לא חתך תוך התולע עצמו. אין הסכין צריך הגעלה אלא סגי לו בהרחה צונן והיינו אפי' בתפוח קטן כחצי ביצה דבגדול משיעור זה נוהגין להתיר אף גוף התפוח עצמו מטעם דיש בו ס' כדאי לעיל. ואע"פ שכל התפוח אסור ואם יפול לקדירה צריך ס' נגד כולו ואפי' המאכל והקדירה אסור אפי' בדיעבד דמאחר שאין איסור התפוח מחמת עצמו אע"פ שבכישול עצמו אמרי' שחשוב כדבוק בו האיסור היינו לענין שמה שאצלו אינו מסייע לבטל האיסור מ"מ אינו חשוב איסור מגופו לשום דבר כדאשכחן ג"כ בכבד וכחל ולב שאע"פ שחשוב כדבוק בו איסורו אם נתבשל עמו. מ"מ לא הוי כעבור זה איסורו מגופו וא"כ הוי הכא ג"כ בכל דבר שנאסר ע"י בליעה שאין אסור דבר אחר בלתי רוטב ואין שייך לחלק הכא מטעם דוחקא דסכינא דבתפוח צלוי אין שייך כל כך דוחקא דסכינא שיאסר הסכין בדיעבד ועוד ק"ו הוא מסכין שחתך כבד וכחל ובשר קודם גמר צלייתן שנהגינן בו היתר אליבא דמאן דפריך שם טעמא דדם מישריק שריק כ"ש שאין לאסור הסכין שחבב בכיצה רותחת הנאסרת מדם

דרבנן:

יג ומיהו אם בודאי חתך תוך התולע שמא הסכין צריך הגעלה ואפי' בסכין גדול ותולע קטן דאין בכלי לבטל האיסור ואפי' בתפוח שיש בו ס' דאע"פ שהטעם נתבטל מ"מ גוף האיסור עצמו נשאר באיסורו. ול"ד לטיפת חלב שנפל על סכין של בשר דאמרי' לקמן שאין מרתיח הסכין ובהרחה סגי דהכא כבר נתחמם הסכין תוך התפוח עצמו קודם שיגיע לתולע. (ודלא כאיג' מהר"י ב"ד י"ד) שאילה:

יד ודוקא בחמי האור אבל ברחיחות מליחה

כדאיחא לקמן נחשובת חסיכה חמו' ונדבר מס חין חילוק בין כלי לחסיכה:

הגדולים, לפי שמתקבצים שם בחורים מאותן גלילות שנוהגים שם איסור חלב בהן. ונהמתי מלשאל פיו מאי שנא מהבדיקה דלעיל, ושמא משום דאיסור חלב דאורייתא וכתת החמיר יותר.

[יד] חלות הנילושין בביצים ואפו גוים התיר מהרי"ם סג"ל ולית בהן משום בישולי גוים.

[טו] תולע שצדו בו הדג נמצא עדיין בדג מלוח תחוב בהכה, והורה מהרי"ם סג"ל לקלוף מקומי דמעמו נתבטל כפי' גם אם נתבשל עמו נתבטל מעמא אם בחתיכה שנמצא בו ס' נגדו. וכן היה מורה על חתיכת קרעושי שנמצא בראש דג מבושל להתבטל מעמו דהיה בראש הדג ס' כנגדו.

[טז] דגים נתבשלו בכלי חלב, ונתנו לתוכן חמאה וקלטו וזהמן עם כף בשר שלא היה בן יומו, והתיר את הדגים ואמר את הכף משום בשר בחלב וישרף. ושוב בישלו דגים בכלי חלבתי ולא שמו בהן חמאה וקלטו הוזהמא בכף בשר ספק כ"י, והתיר הכלי הוצגו הקערות של בשר לפני המסובין ונמצא לאחד קערה חלבת ולא ידעו אם נשטפו יחד, ואמר רק אותה הקערה דתליגי דתינוק עירבבה שם.

שינויי נוסחאות

ד. ויחמתי שלח שלחתי (פ. טו.) ויל' שאין להקשות שני הימים הללו אמלא... (4.) ה. מן הנדיקה דלעיל - להל' דלעיל ודוק (3. 4.) [יד] א. שקורין לייל קוקן (2. 4. פרט. 6. שבת.) ב. על המעט דקמח עיקר (פ. טו.) - טעל א. - שפניו - שקורין אנגיל (2. פרט. 6.) הנמלת המולע עם הדג (ל. ב.) לפי - שהמולע קטן - ונעל כפי' (2. 4. פרט. 6. שבת.) ג. ברוב כתיבי - מקלח - שרץ שקורין... ד. גדול (פ. טו.) בשאר כתיבי פרט ל'ו. מלוח. ה. נגד הליסור (3.) נגד חתיכת הערץ (4. אופ. פר. ל.) הוספה: מחט שנמלח בקוקבן - על מוח - שנקנה והוגלל מנחון, ואמר מהרי"ם סג"ל - לאכול - והמיר למכור (שם) חשבת רבינו מהחדשות ס"י פ"א (חוקצור) - ע"ה. ע"ה. פ"ה וס"י זו החדפות (3.) [טז] א. עץ פירור (2. 4. פרט. שבת. 6.) שקורין קין לעטיל (4. פרט.) ב. בכתיבי מלוח; שקורין הרינג (פרט. אופ.) ג. שאינה בת יומו (3. פרט. אופ. 4.) ד. לילמא כשהיו הקערות נקיים נמלטו (שבת.)

5. עיין מדרכי חולין ס"י תרכ"ג, הגמ"י הלי מאכלות אטורות פ"ו אות ב, טושויע ס"י סד ט"ט, ובהקדמת ספר המנהגים לר"א טירנא ובהערות המהר"ר שם. 6. עיין מג"א הנ"ל מה שרצה לחלק בזה, ועיין יד אפרים ומתחז"ש שם. דברי רבינו הובאו בקיצור בהגות אוי"ה הארוך ס"י מח סוף סעיף ד. [יד] 1. ש"ר ס"י סח, ומקורו בסה"ת ס"י כח, ועיין תוס' חולין סד, א ד"ה סימנין, ותוס' ביצה טו, ב ד"ה קמיל. ועיין בדיני בשול גוים ס"י יב בהערות 7-10 ודיני ביצים ס"י ו הערה 13. [טו] 1. Krebs = סרטן. 2. דברי מהרי"ל הובאו בט"ו ס"י צב ס"ק יב, עיי"ש. 3. ראה יריד מט ס"ג. והטעם לאסור משום שגלד דיעו כקו"ד. [טז] 1. ראה שויע ס"י צד ס"ד. 2. אפשר דאיירי בכף צבועה או מקין ולא מהני לה הגעלה. ראה לעיל הלי הגעלה ס"י יד וס"י יז. 3. ראה אריה כלל לו טן, ורמ"א ס"י צב ס"ה, דכשאחד מהם אינו בין יש להתיר, והתיר כאן בספק כ"י, דחסם כלים אינם כ"י כמבואר בטושויע ס"י קצב ס"ז. 4. ראה להלן בסימן ח דיני בשר בחלב ושם הערה 35.

הלכות איסור והיתר

תקנה

[יז] ראש"י גדי נצלה ונשאר בו קצת מן הקנה ונצרר דם בתוכו, ואמר להשליך חתיכת הקנה. ואמר שגנה היא ביד הנשים שמניחין הקנה שלם וכן הוושטי בראשי גדיים ומלאים ואווזות ותרנגולים, ואיסורא בידם דצריכין להבדילם ולמלוח מתוכם כדרך בני מעיים וכל דבר הלוי.

[יח] לב שלם נמצא בתרנגולת שלמה ונמלח ונתבשל עמה ומלאו התרנגולת ביצים. ואמר מהרי"ם סג"ל את הכל, משום דאין בשום עוף ס' נגד לבו אלא דוקא כשהוא שלם ברגליו והראש עם הצואר על פי המרדכי. וצוה להכשיר הכלים ואם של חרס ישברו. והביצים שמלאו בו אינן מצטרפין לס' לבטל דהוי כתבשיטת אחר והעוף נעשה כולה חתיכה דאיסורא. עיין לקמן בדין לב דדוקא ע"י בישול אומרון הכל, אבל אם נמלח או נצלה חלב עם העוף אינו אוסר כ"א כדריק"ל.

[יט] בשר נשלח לבחורג בלא חותם ואסרו משום בשר שנתעלם מן העין. אך יחזירו לשלחו אם מכירו בטביעת עין מותר.

[כ] רגלי שור נתיבשו בעשן ונמצאו עדיין המלפים מחוברים בהן, רק נתקצצו מלפניהם ונתבקעו כמו שרגליין בשעת מליחתן והתירם.

[כא] אמר מהרי"ם כהן שאחד מן הגדולים שאל למהרי"ם סג"ל על מה נוהגין שלא לאכול בשר לונבי"ל כי אם צלי אשי. והשיב משום שמוטעם כך ביותרי.

שינויי נוסחאות

[יז] א. הוצא לפי מהרי"ם סג"ל... (2. פרט. 6. שבת.) ב. עט הדם (3. פרט. 7. שבת. 4. אופ.) וימר אפו ואמר כמה פעמים הזהרתי הנשים על כזה... (שם ר"ד אוק.) ג. וסיפוי כונע שלם... (כניל.) ד. לפתח (3. פרט.) ולפתח (שם.) לללוח מנפטים כדרך מרגולת - ואוחס - שמולחין כחך ונפטים (2. 6. שבת.) לכן חסרו לפמוס / לקועט כדרך בני מעיים לללוח חוכו יפה יפה (אופ. שבת. ל.) [יח] א. ברוב כתיבי להגעיל... ב. בדפוסים המאוחרים: כמגעיל. ג. רק הלך לבד ובשר התרנגולת כולו מותר (ו.) רק משליך הלך והעוף מותר (שם.) [יט] א. יבש (2. אוק. ל.) ב. ע"י גוי (3. שבת. ל.) ג. שהוא הנזר הנשלח... (שם.) [כ] א. העלפיים (3.) ב. - נמפרלו - הפרקות (2. 3. 4. שבת. פ. 6.) נמלקו (שם.) אך אל הוחללו (4.) ג. כלי שילא הלם (שבת.) [כא] א. מה"ר יעקב ל"ץ ע"ה (פ. טו.) ב. ולא מנושל (4.) ג. מנמושל (4.) טך אינו אסור (פ. טו.)

[יז] 1. ראה להלן דיני שריית בשר ומליחתו בס"י ב בהערות 27 ו-35 ודיני דם בס"י ג הערה 20. [יח] 1. חולין ס"י תרצ"ט והוא מהראב"י ס"י אלף קוב, וראה להלן בס"י ה בדין חלב הערה 5. 2. הרש"ל ביש"ש פרק כ"ה ס"י ג. ובהגהות לש"ד ס"י כח הביא דברי מהרי"ל, וכחב דאף דאין הלכה כמותו שבעוף שאינו שלם אין ס' כנגד לבו, מ"מ יש ללמוד מדרבי מהרי"ל דכשאין בעוף ס' אין הביצים מצטרפים. וכחב הטעם משום דנקרשין, אבל מילוי [יז] 1. ראה להלן דיני שריית בשר ומליחתו בס"י ב בהערות 27 ו-35 ודיני דם בס"י ג הערה 20. [יח] 1. חולין ס"י תרצ"ט והוא מהראב"י ס"י אלף קוב, וראה להלן בס"י ה בדין חלב הערה 5. 2. הרש"ל ביש"ש פרק כ"ה ס"י ג. ובהגהות לש"ד ס"י כח הביא דברי מהרי"ל, וכחב דאף דאין הלכה כמותו שבעוף שאינו שלם אין ס' כנגד לבו, מ"מ יש ללמוד מדרבי מהרי"ל דכשאין בעוף ס' אין הביצים מצטרפים. וכחב הטעם משום דנקרשין, אבל מילוי

